

Π Α Ν Δ Ω Ρ Α .

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 1864.

ΤΟΜΟΣ ΙΕ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 348.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΗΠΕΙΡΟΥ.

(Τέλος. Ἴδε φυλλάδ. 347.)

Ἦτον ὁ Ταήρμπεης πολὺ ἐξυπνος καὶ ἀνδρείος, καὶ ἐπειδὴ ἡ Χάνκω ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν τῆς τὴν μεγάλην καὶ μᾶλλον διὰ τὴν δολοφονίαν ὁποῦ ἔκαμιν εἰς τὴν Κιάρκω καὶ υἰὸν τῆς, ὁποῦ ἦτον οἱ ἀνώτεροι τῆς φαμελίας Μοῦτσο-Χήσου, ἐμισεῖτο ἀπὸ ὅλους τοὺς γειτόνους καὶ ὑπηκόους καὶ φίλους τῆς φαμελίας· μᾶλλον δὲ ὁ υἰὸς τῆς Ἀλήμπεης, ὅστις κῦξανε τῇ ἡλικίᾳ καὶ ἡ φυσιογνωμία του ἔδειχεν ὅτι εἶχε νὰ γένη πολλὰ αὐστηρὸς καὶ τολμηρὸς· ἐφοβοῦντο καὶ ὅλοι οἱ ῥηθέντες γείτονες, ὑπήκοοι καὶ φίλοι μήπως θανατώσῃ ἡ Χάνκω καὶ ὁ υἰὸς τῆς Ἀλήμπεης τὸν Ταήρμπεην καὶ καταντήσουν μετὰ ταῦτα νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὴν φιλοδοξίαν Χάνκω καὶ εἰς τὸν τολμηρὸν υἰὸν τῆς Ἀλήμπεης. Ἡ πολιτικὴ καὶ τὸ συμφέρον αὐτῶν ἦτον νὰ ζῆ καὶ ὁ Ταήρμπεης, διὰ νὰ μερασθῇ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐξουσία τῆς φαμελίας Μοῦτσο-Χήσου εἰς δύο φατρίες, καὶ μὲ ἐτοῦτον τὸν τρόπον ἀδυνατοῦσαν καὶ ἐπερνοῦσαν ἡσυχὰ αὐτοί.

Ἡ φιλοδοξία ὁμοίως τῆς Χάνκω καὶ τοῦ υἰοῦ τῆς Ἀλήμπεης ἐστοχάζετο ὅλον τὸ ἐναντίον καὶ καθημερινῶς ἀμφοτέροι ἐσυλλογιζόντο νὰ τὸν θανατώσουν

καὶ ἐτοῦτον, διὰ νὰ γλυτώσουν καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀγκάθι καὶ νὰ μείνουν ὅλα τὰ ὑποστατικὰ καὶ ἡ ἐξουσία τῆς φαμελίας τοῦ Μοῦτσοχήσου εἰς τὸν Ἀλήμπεη· νὰ θανατώσουν φανερὰ τὸν Ταήρμπεην δὲν ἐτολμοῦσαν διὰ δύο αἷτια· ἓνα μὲν ποῦ ὁ Ταήρμπεης ἦτον πολλὰ ἀνδρείος καὶ ἐπεριπατοῦσε πάντοτε μὲ στρατιώτας· καὶ ἄλλο ὅτι αὐτὸς εἶχε μίαν μεγάλην φατρίαν καὶ ἀπὸ τοὺς γειτόνους του, καὶ ἀπὸ τὰς ῥηθείσας χριστιανικὰς κομποπόλεις καὶ χωρία τῆς φαμελίας· καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν δολοφονήσουν καὶ τὸν ἐφαρμάκωσαν, καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας ἀρρώστῆσας ἀπέθανεν· ἡ Χάνκω διὰ νὰ ἐδγάλλῃ ἀπὸ τὸν κόσμον κάθε ὑπόψιν ἀπὸ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ταήρμπεη ἰδοῦ τί ἐνέργησα. Κτίζοντες, ὡς εἶπον, τὰ τζαμί εἰς τὸ Γκιέτι καὶ ἐμποδίζων τοὺς χριστιανούς νὰ μὴ σημάνουν πλέον τὰς καμπάναις καὶ τὰ σήμαντρα τῶν ἐκκλησιῶν, ἐδόθη λόγος παρὰ τοῖς χριστιανοῖς τοῦ Γκιέτι, ὅτι μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἐκτυποῦσαν μοναχίς τους αἱ καμπάναις τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Νικολάου· ὅθεν οἱ μὲν χριστιανοὶ ἐκήρυττον φανερῶς καὶ εἰς τοὺς Τούρκους ἐτοῦτο τὸ συμβεβηκὸς καυχώμενοι καὶ λέγοντες πῶς ἦτον ἓνα θαῦμα τῆς ἀγίας χριστιανικῆς αὐτῶν πίστεως· οὕτω εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ Γκιέτι διὰ πολλὰς ἡμέρας δὲν εἶχον ἄλλην ὁμιλίαν παρὰ ἐτοῦτον· καὶ ὁμιλῶντας μίαν τῶν ἡμερῶν ἡ Χάνκω μὲ τὸν υἰὸν τῆς Ἀλήμπεης καὶ μὲ τὸν Τα-

ήρμπεη περί τούτου, παρακινούν τὸν Ταήρμπεη νὰ πηγαίνη κάθε δύο τρεῖς ἡμέραις κάθε νύκτα νὰ φυλάξῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ πληροφορηθοῦν ἀπὸ τὸ ἀδόμητον θαῦμα τῶν χριστιανῶν· καὶ ἀποφασίζοντας νὰ πηγαίνη ὁ Ταήρμπεης νὰ φυλάξῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἢ τὴν νύκτα τοῦ ἔδωκαν τὸ φαρμάκι· ὁ σκοπὸς τῆς Χάνκως καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀλήμπεη ἦτον ἂν ἐνεργήσῃ τὸ φαρμάκι καὶ τὸ καταλάβῃ ὁ Ταήρμπεης, ἢ φατρία του νὰ τὸ ἀποδώσῃ ἢ πῶς τὸν ἐμάγευσαν οἱ χριστιανοί, ἢ ἀληθῶς τὸ βακοῦφι ἦτον ἡ ἐκκλησία· καθὼς καὶ ἀκολούθησε μετὰ τὸν θάνατόν του· ὅτι οἱ μὲν Τούρκοι ἔλεγαν, ὅτι ἀπὸ τὰς μαγείας τῶν χριστιανῶν ἀρρώστησε καὶ ἀπέθανεν· οἱ δὲ χριστιανοί, ὅτι τοῦ ἔκοψεν ὁ Ἅγιος Νικόλαος τὴν ζωὴν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦτον ἐναντίος εἰς τὸ νὰ σημαίνουν αἱ καμπάναις· καὶ ἄδηλος καὶ ἀκατάληπτος ἔμεινεν ὁ θάνατος τοῦ Ταήρμπεη εἰς ὅλους τοὺς γειτόνους Τούρκους καὶ εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς φαμελίας· ἐμένα δὲ μοῦ εἶπεν ὁ Βεζῆρ Ἀλῆ-Πασσᾶς δύο καὶ τρεῖς φοραὶς, ὅπου ἤρθαμεν εἰς ὀμιλίαν διὰ τὴν φαμελίαν του, ὅτι εἶχε καὶ ἕνα ἀδελφὸν ἀπὸ ἄλλην μητέρα, καὶ τὸν ἐθανάτωσεν αὐτὸς, διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ αὐτόν· τὸν τρόπον ὅμως τοῦ θανάτου του δὲν μοῦ τὸν εἶπεν.

Ἐλευθερωθέντες τοιοῦτοτρόπως ἡ Χάνκω καὶ ὁ υἱὸς τῆς Ἀλήμπεης ἀπὸ ἕναν τέτοιον μεγάλον ἀντίζηλον τῆς δόξης των καὶ ὑπαρχόντων των, καθὼς ἦτον ὁ Ταήρμπεης, ἔγιναν αὐτοδέσποτοι κύριοι ὅλων τῶν ὑποστατικῶν καὶ ὑπαρχόντων, καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπιρροὴν ὅπου εἶχεν ἡ φαμίλια τοῦ Μουτσοχῆσου εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς Ἀλβανίτις καὶ διατρίψαντες ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Γκιέτι, ἀπέρασαν ἀφόδως εἰς τὸ σαράγι τους εἰς τὸ Τεπελένι, ὅπου πρότερον ἐφοβοῦντο, ἐπειδὴ εἶχαν μίαν δυνατὴν ἐχθρικὴν φατρίαν διὰ τὴν οἰκιακὴν ἀποκατάστασιν τῆς φαμελίας των· ὁ Ἀλήμπεης καὶ ἡ Σαχνησιὰ ἢ ἀδελφὴ του εἶχαν φθάσει εἰς ἡλικίαν διὰ ὑπανδρείαν, καὶ διὰ νὰ οἰκειωθῇ ἡ Χάνκω τὴν φαμίλιαν τοῦ Καπλάν-Πασσᾶ ἀπὸ τὸ Ἀργυροκάστρον, ἢ ὅποια ἦτον καὶ πλουσία καὶ δυνατὴ μὲ μίαν περιουσίαν καὶ ἐπιρροὴν μεγάλην τῶν ἐπάνου στὸ Ἀργυροκάστρον ὅσον καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ περίξ μέρη τῆς Ἀλβανίτις τῶν δύο φαμελιῶν, ὅτι ὁ μὲν Καπλάν-Πασσᾶς μὲ ἐτούτην τὴν οἰκογένειαν ἀποκτοῦσεν ἕνα σύμμαχον πολλὰ δυνατόν· ὡσαύτως καὶ ὁ Ἀλήμπεης τὸν Καπλάν-Πασσᾶ, ὅτι ἐκτὸς κάθε ἄλλης σχέσεως καὶ ἐπιρροῆς, εἶχεν αὐτὸς καὶ 7 υἱοὺς ἀρσενικοὺς ἀπὸ δύο γυναίκας· πέρνει λοιπὸν ὁ Ἀλήμπεης τὴν θυγατέρα τοῦ Καπλάν-Πασσᾶ διὰ γυναῖκα, καὶ δίδει τὴν ἀδελφὴν του Σαχνησιὰν διὰ γυναῖκα τοῦ Ἀλῆ-Πασσᾶ, υἱοῦ τοῦ Καπλάν-Πασσᾶ. Ἐτούτη ἡ συγγένεια μεταξὺ δύο δυνατῶν φαμελιῶν

τῆς Ἀλβανίτις ἔδωκεν ὄχι ὀλίγον κρότον καὶ φόβον τῶν ἐχθρῶν τῶν δύο φαμελιῶν. Ὁ Ἀλήμπεης, ὅστις εἶχε φθάσει εἰς ἀρκετὴν ἡλικίαν ἤρχισε νὰ ἐγκόνηται καὶ νὰ δείξῃ τὸν φιλόδοξον καὶ ἀνήσυχον χαρακτῆρά του· ὅθεν ἤρχισε νὰ πολεμῇ πότε τὸ ἕνα γειτονικόν, πότε τὸ ἄλλο· ὁ πόλεμος ἐχρειάζεται ἄσπρα· τὰ εἰσοδήματά του δὲν ἀναλογοῦσαν μὲ τὴν ὑψηλοφροσύνην του· ἤρχισε λοιπὸν ν' αὐγατίσῃ (1) τοὺς φόρους εἰς τὰς τέσσαρας κωμοπόλεις τῆς Ρίζας, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ χωριὰ τὰ χριστιανικά, ὅπου ἐξουσίαζεν· ὁμοίως ἤθελεν ἡ φαμελιά νὰ αὐγατίσῃ καὶ τὴν δεκατιὰν ἀπὸ ὅλα τὰ χωριὰ τῆς Δολιανῆς, Πωγωνικῆς, ὅπου εἶχε *Δεμίρι Δεηλέτικο*, ὡς εἶπον, ἡ φαμελιά τοῦ Μουτζο-Χήσου. Ἐτούτοι διὰ νὰ μὴ κάμουν νεωτερισμὸν εἰς τὴν πατρίδα τους ἐναντιώθησαν, καὶ ἀπειλούμενοι ἀπὸ τὸν Ἀλήμπεη νὰ τοὺς πολεμήσῃ, ἐπρόστρεξαν εἰς τὸν ἡγεμόνα τους, ὅπου ἦτον ὁ Κούρτ-Πασσᾶς ἀπὸ τὸ Μπεράτι τὸ *κασαλίκι*, ἢτοι ἡ ἡγεμονία τοῦ Μπερατίου ἐκτείνεται ἐπάνω εἰς τὴν πόλιν Μπερατίου, Ἀυλώνας, τοῦ Πρεμέτι, Ἀργυροκάστρου καὶ φθάνει βορείως ἀπὸ τὸ Μπεράτι ἕως εἰς τὸ χωρίον καὶ λίμνη Ζαροβίνη, ὅπου ἀπέχουν ἕξ ὥρας

Ἐγραψεν ὁ Κούρτ-Πασσᾶς τοῦ Ἀλήμπεη ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοχλῇ τοὺς βασιλικοὺς ὑπηκόους, ὅπου εἶνε ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς ἡγεμονίας του· ὁ δὲ Ἀλήμπεης προφραζόμενος κατὰ τῶν χωρικῶν τῆς Δολιανῆς Πωγωνικῆς, ὅτι τοῦ ἔκαμον μίαν καταφρόνησιν νὰ πηγαίνουν εἰς ἄλλον αὐθέντην νὰ παραπονεθοῦν ἐναντίον τοῦ καθολικοῦ αὐθεντός των· ὅτι αὐτὸς ἐστοχάζετο καὶ ἤθελε, ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ χωρία τὰ εἶχεν ἡ φαμελιά τοῦ Μουτζοχῆσου *τεμέρι* καὶ *δεκλίκι*, νὰ ἦναι ὑπήκοοι ξεχωριστοὶ ἐδικοί του, καὶ νὰ μὴν ἀπαρθενεύουσιν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Βασιλικοῦ ἡγεμόνος Μπερατίου· μὲ τοῦτον τὸν στοχασμὸν καὶ πρόφρασιν ἐμβῆκε μὲ ἕνα ἀρκετὸ στράτευμα καὶ ἐπλάκωσεν ἐξαίφνης μέρος τῶν χωρίων, διαγουμίζοντες καὶ λεηλατῶντες τοὺς δυστυχεῖς ἐγκατοίκους· μέρος τῶν χωρίων, μᾶλλον δὲ αἱ κωμοπόλεις τοῦ Σοποτοῦ καὶ Πελλικανῆς ἐπολέμησαν μετὰ τοῦ Ἀλήμπεη, βοηθούμενοι ἀπὸ τὸν Κούρτ-Πασσᾶν, καὶ τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους. Ὁ Ἀλήμπεης ὅμως δὲν ἐτράθηξε χερί ἀπὸ τὸ νὰ ἐνοχλῇ συχνῶς μὲ νέας εἰσδρομὰς ἐτούτην τὴν δυστυχῆ μικρὰν ἐπαρχίαν τῆς παλαιᾶς Πωγωνικῆς καὶ ἐτούτοι μὴ ἔχοντες ἄλλο καταφύγιον εἰμὴ τὸν ἡγεμόνα τους τὸν Κούρτ-Πασσᾶ συχνὰ ἐπήγαιναν πρὸς αὐτὸν παρακαλῶντας τον νὰ τοὺς βοηθήσῃ μὲ τὴν προστασίαν του ὡς βασιλικὸς διοικητῆς, ὅπου ἦτον τῆς ἐπαρχίας των. Τὸ ἀνήσυχον καὶ φιλοτάραχον πνεῦμα

(1) Αὐξίση.

τοῦ Ἀλήμπεη δὲν ἐνοχλοῦσε μὲ τὰς συχνὰς ἐπιδρομὰς τοῦ μόνου ἐτούτην τὴν μικρὰν ἐπαρχίαν· ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἔκαμνε καὶ κατὰ τῶν γειτονικῶν Τουρκικῶν χωρίων καὶ χριστιανικῶν ὅθεν ἀπαξάπαντες οἱ γείτονες Τοῦρκοι καὶ χριστιανοὶ ἐπρόστρεξαν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ βασιλικοῦ ἡγεμόνου, τὸν Κούρτ-Πασᾶν, παρκαπονοῦμενοι διὰ τὰς συχνὰς ἐπιδρομὰς καὶ λεηλασίας ὅπου τοὺς ἔκανε καὶ θερμῶς ἐπαρχαλοῦσαν νὰ τοὺς δώσῃ χεῖρα βοηθείας, ὅτι εἶναι χρέος τοῦ ἀπαραίτητον, ὡς βασιλικὸς διοικητὴς ἡγεμῶν, ὅπου ἦτον πασῶν ἐτούτων τῶν τόπων καὶ μερῶν. Τότε ὁ Κούρτ-Πασᾶς ἔστειλε στρατεύμα εἰς τὰ χωρία τῆς παλαιᾶς Πωγωνιανῆς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Παπᾶ-Γιάννη, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐτράθηξε μαζῆ τοῦ καὶ τοὺς Ρεζιώτας, δηλ. τοὺς Χορμυβίτας, Λομποβίτας, Δεκλήωτας καὶ Ρεντινοὺς, ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ χριστιανικὰ χωρία, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς φαμελίας τοῦ Μούτζου-Χήσου, καὶ τοὺς ἐμίσθωσε χρονικῶς. Εἶχεν ἀποθάνει καὶ ὁ ἀπὸ Ἀργυρόκαστρον Καπλάν-Πασᾶς, καὶ ἔμεινε διὰδοχος ταύτης τῆς φαμελίας ὁ μεγαλειότερος υἱὸς τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶς· καὶ ἐπειδὴ τὸ Ἀργυρόκαστρον ἦτο μέρος ἀπαρθενεῦσον τῆς διοικήσεως καὶ ἡγεμονίας Μπερατιοῦ, ἔβανεν ὁ διοικητὴς Μπερατιοῦ ἐδικὸν τοῦ μουσελίμη διοικητὴν· καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἀργυροκαστρίται κατὰ τὴν ἐλεύθερον συνήθειαν καὶ φρόνημα τῆς Ἀλβανιτίας, δὲν ἐδέχοντο καθ' ἑαυτὸ διοικητὴν τοῦ ἡγεμόνου Μπερατιοῦ, ἠναγκάζετο νὰ κάμῃ ἕναν ἐντόπιον ἀπὸ τοὺς προὔχοντας τῆς πόλεως διὰ νὰ φανῆ τάχα τες ὅτι αὐτοὶ δὲν εἶναι ἀποστάται καὶ τῆς βασιλείας καὶ τοῦ βασιλικοῦ ἡγεμόνου· ὅθεν ἔκαμε μουσελίμη τοῦ Ἀργυροκαστροῦ ὁ Κούρτ-Πασᾶς τὸν Ἀλήπασαν υἱὸν τοῦ Καπλάν πασᾶ. Ἐτούτος ὁ Ἀλήπασας ἦτον εὐγενὴς καὶ δίκαιος, καὶ τὰ καμῶματα καὶ ἔργα τοῦ γυναικαδελφοῦ τοῦ καὶ γαμβροῦ τοῦ Ἀλήμπεη δὲν τοῦ ἤρεσκον. Ὁ Ἀλήμπεης ἐπροσπαθοῦσε μὲ ὅλους τοὺς τρόπους, ὡς ἐδικὸν τοῦ γαμβρὸν καὶ γυναικάδελφον, νὰ τὸν καταφέρῃ εἰς τοὺς σκοπούς του καὶ δὲν ἤμποροῦσε· μᾶλλον ὁ Ἀλήπασας, διὰ προσταγῆς τοῦ Κούρτ-Πασᾶ, ἐνώθη μὲ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς συμμάχους καὶ ἐχθρικὰς φατρίας κατὰ τοῦ Ἀλήμπεη.

Ὁ Ἀλῆ-Πασᾶς καὶ διὰ τὴν συμπεριφορὰν τὴν εὐγενικὴν, καὶ διὰ τὰ πλούτη καὶ διὰ τὴν μεγάλην ἐπιβροῆν, ὅπου εἶχε καθ' ὅλην τὴν Ἀλβανίαν, ἦτον ἕνα ἀντικείμενον ὃν πολλὰ ἐπιζήμιον εἰς τοὺς φιλοδόξους, καὶ φιλοταράχους καὶ φιλόρπαγας στοχασμοὺς τοῦ Ἀλήμπεη· καὶ μὴ εὐρίσκοντας οὕτως κανένα ἄλλο ἀντιφάρμακον ἐναντίαν ἐτούτου τοῦ μεγάλου ἐχθροῦ, εἰμὴ τὸν θάνατον, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐνεργήσῃ διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ ἐτούτου τοῦ περιφραγμά, ὅπου περισσώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον ἐχθρὸν ἐμπόδιζε τοὺς· καὶ τί μεθοδεύεται; ὁ Καπλάν Πασᾶς εἶχε

πάρει δύο γυναῖκας, καὶ ἐκ μὲν τῆς πρώτης ἐγέννησε δύο υἱοὺς τὸν Ἀλήπασαν καὶ Μουσταφάμπεη, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας, ὅπου ἦτον ἐξ Ἄρτης, πέντε τὸν Σουσμάν-μπεη, τὸν Χοντάμπεη, τὸν Σκέντ-μπεη, καὶ ἄλλους δύο· ἐδιαφέροντο οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐκ τῆς πρώτης γυναικὸς, μᾶλλον δὲ ὁ Ἀλήπασας, μὲ τοὺς ἄλλους πέντε ἀδελφοὺς ἐκ τῆς δευτέρας γυναικὸς, καὶ μᾶλλον μὲ τὸν Σολιμάν-μπεη, ὅπου ἦτον ὁ μεγαλειότερος ἀπὸ τοὺς πέντε· ἡ γυναῖκα τοῦ Ἀλήμπεη ἦτον ἀδελφὴ ὁμομητρίας ἐταύτων τῶν πέντε ἀδελφῶν, καὶ ἀκολουθῶς ὁ Ἀλήμπεης εἶχε περισσώτερον θάρρος σχέσιν καὶ ἀγάπην μὲ ἐτούτους, ὡς γυναικαδέλφους τοῦ ὁμομητρίου. Μὲ τούτους τοὺς πέντε ἀδελφοὺς, οἵτινες ἦσαν ἐχθροὶ τοῦ ἀδελφοῦ τῶν Ἀλῆ-Πασᾶ, ἢ μᾶλλον μὲ τὸν Σουλεϊμάν-μπεη, ἀνταμωθεὶς καὶ ἐμιλήσας ὁ Ἀλήμπεης, ἐσυμφώνησαν ἀνάμεσόν τους ὅτι νὰ κάμουν κάθε τρόπον· μᾶλλον δὲ ὁ Σουλεϊμάν-μπεης νὰ θανατώσῃ τὸν ἀδελφόν του Ἀλῆ-Πασᾶ, καὶ νὰ γίνουσι κύριοι αὐτοὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ὑποστατικά καὶ ὑπάρχοντα τῆς φαμελίας τοῦ Κούρτ-Πασᾶ· καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ νὰ στεφανώσῃ ὁ Σουλεϊμάν-μπεης τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἀλήμπεη Σιαχνισιάν, ὅπου εἶχε πάρει διὰ γυναῖκα, ὡς εἴρηται, ὁ Ἀλῆ-Πασᾶς. Ἐπιτυχὸν ὁ Σουλεϊμάν-μπεης ἀριόδιον καιρὸν ἐθανάτωσε τὸν δυστυχῆ ἀδελφόν του Ἀλῆ-Πασᾶν. Ἐλθὼν ὁ Ἀλήμπεης μετὰ τοῦτο εἰς Ἀργυρόκαστρον καὶ εὐρὼν τὴν ἀδελφὴν τοῦ κατατρομασμένην ἀπὸ τὸν τραγικὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της, τὴν ἐπρόσταξε νὰ στεφανωθῇ τὸν γυναικαδέλφον της Σουλεϊμάν-μπεη· ἡ δὲ Σιαχνισιὰ κλαίουσα καὶ θρηνοῦσα ἐνκνιῶντο εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ ἀδελφοῦ. Τότες ὁ Ἀλήμπεης βλέπωντας τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης της εἶπε φοβερικῶς νὰ διαλέξῃ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ἢ νὰ στεφανώσῃ τὸν φονέα ἀδελφόν ἢ τὸν θάνατον. Τότε αὐτὴ φοβηθεῖσα, θέλουσα καὶ μὴ θέλουσα, ἐστεφάνωσε τὸν ἀδελφοκτόνον ἀδελφόν τοῦ ἀνδρός της. Εἶχεν ἀποκτήσει ἡ Σιαχνισιὰ μὲ τὸν πρῶτον ἄνδρα τὸν Ἀλῆ-Πασᾶ μίαν θυγατέρα, τὴν ὁποίαν πρῶτον ὑπάνδρευσε μὲ τὸν Ἰσλάν-μπεη Κλεισοῦρα· καὶ θανατόνοντας καὶ αὐτὸν τὴν ὑπάνδρευσε μὲ τὸν ἀπὸ Ἀχρεδῶνα Τζελιαντάμπεη· μὲ τὸν Ἰσλάνμπεη Κλεισοῦρα εἶχεν ἀποκτήσει ἐτούτη μίαν θυγατέρα τὴν ὁποίαν ὁ Ἀλῆ-Πασᾶς ὑπάνδρευσε μὲ τὸν Ἰσοῦφ-μπεη Δεβρῆν, τὸν ὅποιον μὲ τὸ σαράγι του πῦρ κατέκαυσε, ὡς εἰς τὸ ἐφεξῆς ρηθήσεται.

(Μένουσι ἀγγραφοὶ τέσσαρες σελίδες.)

Τέλος.

(Μετὰ δύο ἀγγραφοὺς σελίδας, ἔπονται τὰ ἐξῆς ὡσεὶ σημειώσεις ἢ ἐπιδιορθώσεις τῶν προηγουμένων).

— Καπλάν-Πασᾶς ἀπὸ Ἀργυρόκαστρο εἶχε γυναῖκας δύο· ἐκ τῆς πρώτης ἐγέννησεν υἱοὺς δύο τὸν

Άλη-Πασά και Μουσταφάμπεη, και εκ τῆς δευτέρας, ὅπου ἦτον ἐξ Ἄρτης πέντε, τὸν Ἰσλάνμπεη, Χοτάμπεη, Σεϊτ μπεη και ἄλλους δύο.

— Ὁ Ἄλη-Πασᾶς ὑπάνδρευσε τὴν ἀδελφὴν του Σαχνισιάν μετὸν Ἄλη-Πασᾶ υἱὸν Καπλάν-Πασᾶ ἀπὸ Ἀργυρόκαστρον· και ἐπειδὴ ὁ γαμβρὸς του Ἄλη-Πασᾶ δὲν ἐσυμφωνοῦσε μετὸν Βεζύρ Ἄληπασᾶν, ἐχθρεύθησαν ἀνάμεσόν τους, τόσον ὅπου ὁ Βεζύρ Ἄλη-Πασᾶς ἀπεράσισε νὰ δολοφονήσῃ τὸν γαμβρὸν του Ἄλη-Πασᾶν· ἐσπείρε ζιζάνια μεταξὺ τοῦ γαμβροῦ του Ἄλη-Πασᾶ και τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰσλάνμπεη· τόσα ἔκαμε, τόσα ἐνήργησεν, ὥστε κατάπεισε τὸν Ἰσλάνμπεη νὰ θανατώσῃ τὸν ἀδελφόν του Ἄλη-Πασᾶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅτι νὰ στεφανώσῃ μετὰ τοῦτο ὁ Ἰσλάνμπεη τὴν ἀδελφὴν του Σαχνισιάν και νὰ γίνῃ και κύριος τῶν κτημάτων τοῦ Ἄλη-Πασᾶ, νὰ ἦνε και αἰωνίως σύμμαχος· ὅ και γέγονεν· ἐδολοφόνησεν ὁ Ἰσλάνμπεη τὸν ἀδελφόν του Ἄλη-Πασᾶν και ἔγινε κύριος τοῦ ὀσπητίου, και τῶν ὑπαρχόντων του· ὅτε ὁ Μουσταφάμπεη ἀδελφὸς ὁμομήτριος τοῦ Ἄλη-Πασᾶ φοβηθεὶς κατέφυγε πρὸς τὸν Κουρτ-Πασᾶν εἰς τὸ Μπεράτι. Μένουσα δὲ ἡ Σαχνισιὰ χήρα με μίαν μόνην θυγατέρα, ἐκ τοῦ φρονευθέντος ἀνδρός της, ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς της Βεζύρ Ἄλη-Πασᾶς εἰς Ἀργυρόκαστρον και ἐκάνευσεν εἰς τὸ ὀσπητίον της ὅπου ἐκάθητο και ὁ ἀδελφοκτόνος Ἰσλάνμπεη· και λέγει τῆς ἀδελφῆς του νὰ στεφανώσῃ τὸν φονεῖ· ἐπειδὴ δὲ οὐδαμῶς ἐπειθέτο, μάλιστα δὲ με ἰσχυρογνωμοσύνην ἐναντιοῦτο, κλαίουσα και θρηνοῦσα τὸν ἀνδρα της Ἄλη-Πασᾶν. Τότε ὁ ἀδελφὸς της Βεζύρ Ἄλη-Πασᾶς θυμωθεὶς ἐναντίον της τὴν ἐφοβέρισε λέγοντάς την, ὅτι ἂν δὲν πεισθῇ νὰ στεφανώσῃ τὸν φονεῖ Ἰσλάνμπεη, ὅπου αὐτὸς εἶχε με τοῦτον τὰς σχέσεις τῆς πολιτικῆς του, ἤθελε τὴν θανατώσει· τότε ἡ Σαχνισιὰ φοβηθεῖσα τὸν θάνατον, θέλουσα και μὴ θέλουσα βικαστικῶς ἐστεφάνωσε τὸν φονεῖ τοῦ ἀνδρός της.

— Παροιμία εἰρωνικὴ τοῦ Μούτζου Χήσου·
Σύρε και ἔλα Μουτζο-Χήσο,
ἔως αὐτοῦ και πάλαι πίσω.

— Κακόσι τσεφτελίκε τῶν Γαρδικιωτῶν τὸ ἐπλάκωσε ὁ Ἄλη-Πασᾶς, και ἐξ αἰτίας τούτου ἄρχισεν ἡ μάχη με αὐτούς· οἱ Γαρδικιωταὶ ἐσυμμάχησαν με τοὺς Ριζιώτας, ἐπολέμησαν με τὴν Χάνκω, ὅπου ἦτον εἰς τὴν Κάριανη, και τὴν ἐπίασαν σκλάβαν.

— Χατζη-Ἀγάς ἀδελφὸς τοῦ Ντόστη ἐλευθέρωσε τὴν Χάνκω· ἐθύμωσαν οἱ Γαρδικιωταὶ κατ' αὐτοῦ και τοῦ ἔκαψαν τὸ σπήτι.

— Ἐφυγεν ὁ Ἄλη-Πασᾶς ἀπὸ τὴν Κάριανη και ἐπῆγε και ἔκτισε πύργον και τζαμί εἰς τὸ Γκιέτι· οἱ Ριζιώται ἠνώθησαν με τὸν Κουρτ-Πασᾶ· φοβη-

θεὶς ὁ Ἄλη-Πασᾶς ἀπὸ τοῦτο ἔφυγε και ἐπῆγεν εἰς τὸ Τεπελένι· φεύγοντας αὐτὸς, οἱ Ριζιώταις τοῦ ἔκαψαν τὸ σαράγι του.

— 1784. ἐχάλασε τὸ Χόρμποβο.

— 1785. ἐχάλασε τὸ Λόμποβο.

— Εἰς τοὺς 1785 (Ιουνίου 18) ἦλθε στὸ Ζαγόρι.

— Εἰς τοὺς 1784, τὸν Ὀκτώβριον ἔγινε πασᾶς τοῦ Δελβίνου.

— Μουσταφᾶ-Πασᾶς Κόκας εἶνε ὁ πατέρας τοῦ Σελήμ-μπεη ἀπὸ τὸ Δέλβινο. Ἡ γυναῖκα τοῦ Σελήμ-μπεη Κόκα ἦτον θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἄλη-Πασᾶ, τοῦ Ἰσμαήλ-μπεη· ὅτι ὁ πατὴρ του ὁ Βελη-Πασᾶς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ Ἄλη-Πασᾶ, ἦτις ἦτον ἀπὸ τὴν Λόντζαν, ἀδελφὴ τοῦ Ζενέλ-μπεη, εἶχε πάρει και μίαν ἄλλην ἀπὸ τὸ χωρίον Μπέντζας· ἐκ τῆς ὁποίας ἐγέννησε τὸν ρηθέντα Ἰσμαήλ-μπεη, και ἄλλον ὀνόματι Ταήρ-μπεη, τοὺς ὁποίους ἀμφοτέρους ἐδολοφόνησε.

— Μουσταφᾶ-Πασᾶς ἀπὸ τὸ Δέλβινο ἦτον υἱὸς τοῦ Σελήμ-πασᾶ.

— Κατὰ τοὺς 1776 ἐπίασαν τὴν μάναν του σκλάβαν.

— Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ἦλθεν εἰς τὰ 1777 και 1778.

— Εἰς τὰ 1785 ἐπολέμησε με τὸ Λόμποβον και ἔφυγαν οἱ Λομποβίταις, και ἐπῆγαν εἰς τὸ Ἀργυρόκαστρον.

— Εἰς τὰ 1784 ἐθανάτωσε τὸν Τσκούση-Δρίφτην.

— Εἰς τὰ 1820 περὶ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου ἐλειποτάκτησαν οἱ Σουλιῶται.

— Εἰς τὰ 1820 εἰς τὰς 23 Δεκεμβρίου ἐλειποτάκτησεν ὁ Ἀλέξης Νούτζου, ἄγου Μουχουρτάρης και Σιλικτάρης.

Τέλος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ.

—οο—

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΟΛΤΥΣΣΕΩΣ.

Ἐγαπημένοι μου Γαλαξιδιώται.

Ἦτανε βέβαια ἀπὸ τὸ Θεὸ γραμμένο νὰ ἀδράξω με τὰ ἄρματα μίᾳ ἡμέρᾳ, και νὰ χυθοῦμε καταπάνου στοὺς τυράννους μας, ποῦ τόσα χρόνια ἀνελεήμονα μᾶς τυραγνοῦν. Τί τὴ θέλομε, βρε ἀδέρφια, αὐτὴ τὴν πολυπικραμένη ζωὴ, νὰ ζοῦμε ἀποκάτου στὴ σκλαβιά, και τὸ σπαθὶ τῶν Τουρκῶν νὰ ἀκονιέται στὰ κεφάλια μας, δὲ τηρᾶτε ποῦ τίποτε δὲν μᾶς ἀπόμεινε· αἱ ἐκκλησιᾶς μας γενήκανε τσαμικὰ και ἀχούρια τῶν Τουρκῶν· κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πῇ πῶς τάχα ἔχει τίποτα ἐδικό του, γιατί τὸ ταχυὰ βρά-